

A SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMJÁNAK SZABÁLYZATA

I. Alapelvek

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (továbbiakban: EMTE) Tehetséggondozó Programot működtet, amelynek célja, hogy elősegítse a hallgatókban rejlő tehetség kibontakozását. Ennek megvalósítási módja az alábbiakban fogalmazható meg:

- a) A program részeként olyan pályamodellt és lehetőségeket nyújt a hallgatók számára, amelyek a jövőre nézve megfelelő környezetet ígérnek a szellemi kibontakozáshoz.
- b) A tehetséges hallgatókat az egyetemre történő felvételtől egészen a végzésig támogatja, segíti az alapképzésből (BSc) a mesteri képzésbe (MSc) való előrelépésüket, valamint igyekszik a legjobbakat doktori (PhD) képzésbe juttatni.
- c) Az erre szolgáló csatornákon keresztül aktív kapcsolatot tart fenn a középiskolákkal, intézményekkel, más egyetemekkel, kutatóintézetekkel, továbbá azokkal a szellemi műhelyekkel, amelyekben később a végzett hallgatók elhelyezkednek.
- d) Végző célja egyrészt a legtehetségesebb hallgatók egyetemi oktatókká/kutatókká válásának támogatása, másrészt, hogy az egyetem minél több kiemelkedő tudású, tehetséges szakembert biztosítson az egyetemen kívüli szféra számára.

2. A tehetséggondozás elsősorban a tanszékeken, ezeken belül pedig a kutató csoportokban, illetve intézetekben történik, alapját a témavezető oktatók irányításával végzett hallgatói kutató munka képezi. A Sapientia EMTE-n általános elvárás, hogy az Egyetem minden oktatója – lehetőségéhez mérten– támogassa a tehetséggondozást.

3. A tehetséggondozás szervezeti keretét az EMTE Tehetséggondozó Programja teremti meg, egységes rendszerbe foglalván az eddigiekben is jól működő formákat (tudományos diákkörök, szakkollégiumok, önképzőkörök).

4. A tehetséggondozó program tartalmilag egyéni munkaterv szerint végzett speciális képzést jelent, amelynek célját nem valamely kötött tanterv teljesítése jelenti, hanem a képzés során létrehozandó, tudományos/művészeti igénnyel mérhető szakmai produktum.

II. A Tehetséggondozó Program szervezete

1. Tehetséggondozási formák

- a) A **Tudományos Diákkörök** – tanszékekhez, kutató csoportokhoz illetve intézetekhez rendelt – az Egyetem tudományos kutatással foglalkozó munkatársai mellett kutatómunkát végző hallgatókat fogják össze, adott szakterületen rokon szakterületeken, ahol a hallgatói tudományos tevékenység csoportokban zajlik. A diákkörökben folyó tevékenység alapját a témavezetők irányításával végzett egyéni kutató munka alkotja, ám ezek keretei között időközönként felolvasó üléseket és konferenciákat, illetve egyéb tudományos jellegű rendezvényt is szerveznek. Alapvetően itt történik az Tudományos Diákköri Konferenciákra történő felkészülés.
- b) Olyan tudományos területek esetében, amikor a foglalkozás egyéni, akkor a tehetséggondozás intézményes kerete a **tutori program**, ez esetben – a tanszékek által meghirdetett feltételek szerint – minden, a programban részt vevő hallgatóval egy-egy oktató foglalkozik, meghatározott tematika keretében. Cél: felkészítés kutatói munka végzésére illetve a TDK-n való részvételre.
- c) A **Szakkollégiumok** olyan csoportos foglalkozások, amikor a hallgatókkal a tudományos munkán kívül más, rendszeresen végzett közösségi (általános műveltség, közösségépítés, egészséges életmód, erkölcsi nevelés, idegen nyelvoktatás stb.) tevékenység is folyik. A szakkollégiumokat a tanszékek/ tanszékcsoportok hirdetik meg egy bizonyos tudományterületre vonatkozóan, és a kollégiumi hallgatók számára felkínálják és biztosítják a szakmai felkészülést kiegészítő tevékenységek kereteit és gyakorlását.

2. Irányítás

1. Az EMTE a 166/2015.03.27-i szenátusi határozattal létrehozta az Egyetemi Tehetséggondozási és Diákköri Tanácsot (ETDT) (továbbiakban: Tanács).

A Tanács főbb feladatai:

- a) Javaslatot tesz a Szenátusnak a Tehetséggondozó Program szabályzatára, valamint annak szükség szerinti módosítására.
- b) Figyelemmel kíséri az egyetemen folyó tehetséggondozást, koordinálja az egyetemen folyó tudományos diákköri tevékenységet, és szükség esetén javaslatokat tesz és változtatásokat kezdeményez a tehetséggondozási munka fejlesztése érdekében.
- c) Segíti az Egyetem vezető testületeinek döntéshozatali munkáját a tehetséggondozással kapcsolatos kérdésekben.
- d) Kapcsolatot tart a kari TD tanácsokkal, valamint a hallgatói szervezetekkel.
- e) Ellenőrzi a programba bekerülés (jelentkezés, beválogatás) folyamatát.
- f) Javaslatot tesz az egyetemi vezetésnek a tehetséggondozási programban elért eredmények alapján odaítélendő ösztöndíjakról és egyéb jutalmakról.
- g) Felel az Egyetem tehetséggondozással kapcsolatos pályázati tevékenységéért.

- h) Nyilvántartja a tehetséggondozási tevékenység eredményeit.
  - i) Együttműködik a kari tehetséggondozási bizottságokkal és hallgatói szervezetekkel a Tudományos Diákköri Konferenciák, és egyéb tehetséggondozási rendezvények megszervezésében.
  - j) Véleményezi szakkollégiumok alapítására vonatkozó javaslatokat, és jóváhagyásra továbbítja a Szenátusnak.
  - k) Felügyeli és értékeli a szakkollégiumok tevékenységét.
  - l) Egyéb, a tehetséggondozással kapcsolatos tevékenységek.
2. A kari szintű irányítást az EMTE kari Tehetséggondozó Bizottságai végzik. A kari Tehetséggondozási Bizottság elnöke a Kari Tanács által nevesített személy. Kötelezően tagjai a tanszéki TDK koordinátorok és/vagy kutatócsoport vezetők/tutorok, a szakkollégium(ok) felelős megbízottja(i), vezetői és a HÖK által nevesített TDK képviselők. A bizottság létszáma kari hatáskörben bővíthető, karközi bizottság esetében a megállapodás rögzíti a további tagokat.

A Kari Tehetséggondozó Bizottság fő feladatai:

- 1) Figyelemmel kíséri az karon folyó tehetséggondozást, koordinálja a karon folyó tudományos diákköri tevékenységet, és szükség esetén javaslatokat tesz, valamint változtatásokat kezdeményez a tehetséggondozási munka fejlesztése érdekében.
  - 2) Koordinálja a Kari Tudományos Diákköri Konferencia (TDK) megszervezését, a hallgatói önkormányzattal együttműködve.
  - 3) Segíti a Kar vezető testületeinek döntéshozatali munkáját a tehetséggondozással kapcsolatos kérdésekben.
  - 4) Kapcsolatot tart az Egyetemi Tanáccsal és az egyetem többi karának a TD tanácsaival, valamint a hallgatói szervezetekkel.
  - 5) Nyilvántartja a kari tehetséggondozási tevékenység eredményeit.
  - 6) Jelentést készít a karon folyó tehetséggondozási programban elért eredményekről, valamint javaslatot tesz az odaítélendő ösztöndíjakról és egyéb jutalmakról.
  - 7) Véleményezi a karon működő szakkollégiumok alapítására vonatkozó javaslatokat, és jóváhagyásra továbbítja a Kari Tanácsnak.
  - 8) Egyéb, a tehetséggondozással kapcsolatos tevékenységek.
3. A szakkollégiumok saját belső szabályzat szerint működnek, amelyet a szakkollégium tanácsa dolgoz ki és a Kari Tanács hagy jóvá.

III. A tehetséggondozó program folyamata

1. A programba kerülés lehetséges módjai

a) beválogatás

A tehetséggondozó programba kerülés egyik módja a beválogatás. Ennek feltételeit az egyes szakterületek sajátosságai szerint határozhatják meg, a témavezetők/tutorok javaslatai alapján. A beválogatott hallgatók meghívást kapnak az EMTE Tehetséggondozó Programjában való részvételre. Részvételi szándékukat az egyéni jelentkezéssel megegyező módon kell jelezniük (jelentkezési lap, munkaterv). A

beválogatás módjára a karok eltérő eljárási rendet és saját kritériumokat alakíthatnak ki. Ez az út lehetőséget biztosít a tehetséggondozó programban való részvételre azon hallgatók számára is, akik tanulmányaik során nem nyújtanak egyenletes teljesítményt, de egy területen kiemelkedően tehetségesek, oktatóik értékelése szerint.

b) jelentkezés

A tehetséggondozó programba jelentkezhet az EMTE minden aktív, nappali tagozatos hallgatója. A jelentkezést az EMTE Kari Tehetséggondozó Bizottságához kell benyújtani, csatolva a munkatervet. A témavezető a jelentkezési lapon szereplő aláírásával vállalja a hallgató irányítását és jóváhagyja az erről készített munkatervet. A jelentkezési felhívást és a benyújtandó dokumentumok űrlapját a karok közzéteszik a kari honlapon.

c) szakkollégiumi felvételi

A szakkollégiumok saját működési rendjükben szabályozott felvételi eljárást folytathatnak le. Ezen felvételi eljárás során megfelelt hallgatók szakkollégiumi tagságukkal együtt a tehetséggondozási programba is meghívást kapnak. A szakkollégium vezetője a felvételi döntés után két héten belül megküldi az EMTE Kari Tehetséggondozó Bizottságának a felvett hallgatók listáját.

2. Az eredményesség mérőpontjai és elismerése

a) ösztöndíj

A programban részt vevő minden hallgató, aki megfelelő eredményt ért el és a teljesítményét a témavezetője/tutorja is támogatja, ösztöndíjra pályázhat. Az ösztöndíj kritériumrendszerét, jellegét, idejét és összegét a karok a rendelkezésre álló kereteik alapján határozhatják meg. Az ösztöndíjak teljesítményarányosan kerülnek kiosztásra, a kari TB javaslatára, a Kari Tanács döntése alapján.

b) tanúsítvány

A programban részt vevő minden hallgató, aki megfelelő teljesítményt ért el, és azt a témavezetője/tutorja is támogatja, tanúsítványt kaphat a Sapientia EMTE magyar nyelvű elismerő okleveléhez csatolva, amely tanúsítja a tehetséggondozó programban való részvétel sikerességét. A tanúsítvány előnyt jelenthet a Sapientia EMTE által szervezett MSc és – távlatilag – PhD képzésekre való jelentkezésnél.

IV. A programban részt vevő hallgatók jogai és köteleességei

1. Hallgatói kötelezettségek

a) A hallgató vegyen részt az egyetemi rendezvényeken, jelenjen meg a kari tudományos/művészeti konferenciákon. Az egyetem elvárja, hogy hallgatója a

különböző nem egyetemi rendezvényeken is a legjobb tudása szerint, méltó módon képviselje az intézményt.

b) A hallgató köteles a témavezetővel egyeztetni munkaprogramját, és annak megfelelően végezni kutatásait/művészeti tevékenységét.

c) A hallgató köteles az egyetem és a tehetségprogram szabályzatait és határozatait követni, az intézmény szellemiségét és értékrendjét tiszteletben tartani. Tudományos/művészeti tevékenysége keretében végzett munkája során köteles az EMTE szellemi és etikai szabályait betartani, és a tudományos élet etikai normáit tiszteletben tartani.

d) A tehetséggondozásban részt vevő felsőbb éves hallgató kísérje figyelemmel alsóbb éves társait, segítse őket munkájukban, hívja fel figyelmüket a tehetséggondozás nyújtotta lehetőségekre.

2. Hallgatói juttatások

a) A Tehetségprogramban részt vevő hallgató számára intézeti/tanszéki/kutató csoportbéli kutatóhelye – lehetőségei szerint – az alábbi juttatásokat biztosíthatja: fénymásolási hozzájárulás, konferenciák/művészeti és szakmai versenyek részvételi díja, utazás és szállásdíj, terepmunka költségei, könyvtári szolgáltatások (köteles példányok hozzáférése a tanszéki/intézeti könyvtárban).

b) A hallgató jogosult a munkájához szükséges műszerek, szakirodalom használatára, a témavezető engedélyével és felügyelete mellett. A hallgató témavezetőjével együtt pályázhat a tudományos/művészeti tevékenységüket segítő eszközök beszerzésére.

c) A hallgatói publikációs tevékenység eredményét természetesen megilleti a szellemi termékek jogi védelme.

d) A megfelelő teljesítményt nyújtó hallgatók ajánlást kaphatnak a témavezetőtől vagy a kari tehetséggondozó koordinátortól egyes pályázatokhoz: pld. kiemelt ösztöndíj, alapítványi pályázatok, hazai és külföldi konferenciák, tanulmányutak, külföldi részképzés, nyári továbbképzések, Erasmus ösztöndíjak.

V. A programban részt vevő oktatók feladatai és munkájuk elismerése

1. Témavezetői feladatok

Az oktató (témavezető/tutor) feladata, hogy a hallgató érdeklődésének megfelelő téma kidolgozását és előrehaladását segítse, továbbá a hallgatót általános szakmai előmenetelében támogassa. A témavezető/tutor felelőssége, hogy a hallgatót vonja be a kutatási pályázataiba, amennyiben erre a pályázat lehetőséget ad. A témavezető/tutor szerepe továbbá segíteni a hallgatót alábbiakban:

- a) Segítséget nyújt a témaválasztásban, illetve a – kari/intézeti hagyományoktól függően – gondoskodik a témák kiírásáról/művészeti feladatokról.
- b) Figyelemmel kíséri a hallgató szakmai munkáját és rendelkezésére áll az igény szerinti konzultációkon.
- c) Szakmai támogatást nyújt a hallgató számára ösztöndíjak elnyeréséhez, továbbá konferencia-részvételhez és publikálási lehetőségekhez.
- d) Tájékoztatja a hallgatókat a tehetséggondozó programban való részvétel lehetőségéről.
- e) Aláírásával igazolja a hallgató által az ösztöndíj pályázati lapon feltüntetett teljesítmények meglétét.
- f) Tanácsadással szolgál a TDK dolgozat előkészítésében, és jóváhagyja a hallgató TDK jelentkezését.
- g) Segítséget nyújt a diákkörökhöz kapcsolódó különböző tudományos rendezvények megszervezésében.

2. A témavezetők munkájának elismerése

A kar vezetése figyelemmel kíséri a témavezető munkáját, és az értékelésre kerül az oktató tevékenységének éves felmérése során. A tehetséggondozásban (témavezetés és/vagy szervezés) dokumentáltan aktív és sikeres oktatókat az EMTE kedvezményekben, illetve erkölcsi és anyagi elismerésben is részesítheti:

VI. A Tehetséggondozó Program finanszírozása

1. Források

- a) Az EMTE Tehetséggondozó Programjának finanszírozására szánt támogatás egyetemi, illetve kari szinten különítendő el a költségvetésben, ennek kezelése külön rovaton történik, vagyis csak e célra használható.
- b) A tehetséggondozásban részt vevő hallgatók juttatásainak anyagi háttérét a hallgatói előirányzat részét képező hallgatói normatíva, valamint az egyetemre befolyt (egyéb konkrét célt nem szolgáló) ösztöndíj támogatások jelenthetik.
- c) A támogatási összegek a karoknál jelennek meg, ezek segítik a szakkollégiumok fenntartását is. A szakkollégiumok fenntartását szolgáló összegeket önálló kari költségvetési tételként kell tervezni.
- e) Az EMTE költségvetési forrásából vagy támogatásokból évente külön rovaton meghatározott összeget tervezhet az egyetemi szintű tehetséggondozási feladatok ellátására. Ennek felhasználásáról az ETDT javaslatára az EMTE Szenátusa dönt.

f) A tehetséggondozás általános tevékenységét, vagy egy-egy munka konkrét elvégzését külső forrásokból, alkalmi támogatásokból is lehet finanszírozni. Ezek a támogatások érkehetnek külső intézményektől, vállalkozásoktól, magánszemélyektől, alapítványoktól, vagy lehetnek elnyert pályázati támogatások is. E támogatásokat azon a szinten és arra a célra kell használni, ahova és ahogyan címezve voltak. Amennyiben nincs külön címzettje a támogatásoknak, annak felhasználásáról az ETDT javaslata alapján a Szenátus dönt.

2. Felhasználás

a) A dologi keretből a karra jutó rész meghatározott feladatok ellátására (lebonyolítási költségek, konferenciaszervezés, útiköltségek, konferencia részvételi díjak, szakirodalmi bázis bővítése, egyéb rendezvények stb.) fordítható, a támogatás többi része a tehetséggondozásban részt vevő hallgatók juttatásainak anyagi háttérét képezi.

b) Az össz-egyetemi szintű feladatokat az elkülönített költségvetési forrásból lehet finanszírozni, ilyenek az elismerés/jutalmazás anyagi háttére.

c) Amennyiben az EMTE valamelyik kara elnyeri a jogot az Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencia valamely szekciója, vagy rangjában és méreteiben hasonló egyéb tehetséggondozási rendezvény megszervezésére, annak lebonyolításához a szükséges költségek egy része az ETDT javaslatára szenátusi jóváhagyással az Egyetem központi költségvetéséből elkülöníthető.

d) A szakkollégiumok a kari költségvetésben elkülönített forrásokból, valamint pályázati forrásokból fedezik működésük költségeit, éves gazdálkodásukról részletes beszámolót készítenek a kari vezetés számára.

Kolozsvár, 2015. július 10.

Dr. Balog Adalbert
ETDT elnök

Hauer Melinda
ETDT titkár

A szervezeti egységek felsorolása (a felsorolás a mindenkori valós helyzet szerint aktualizálandó)

Szakkollégiumok

- 1) Bölöni Farkas Sándor Szakkollégium, Csíkszereda,
<http://ghk.csik.sapientia.ro/hu/boloni-farkas-sandor-szakkollegium>
- 2) Kiss Elemér Szakkollégium, Marosvásárhely,
<http://www.ms.sapientia.ro/hu/hirek/kiss-elemer-szakkollegium-eloadas>

Tudományos diákkörök

- 3) Sapientia EMTE Kolozsvári Kar, Tehetséggondozási Bizottsága, Tudományos Diákkör
- 4) Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kar, Tehetséggondozási Bizottsága, Tudományos Diákkör.
- 5) Sapientia EMTE Csíkszeredai Kar, Tehetséggondozási Bizottsága, Tudományos Diákkör

Tutori tevékenységek